

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΜΟΥ, ΧΑΡΑΚΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Όταν ήθελα να πω για τον Κ. Γραμματόπουλο σε ερωτήσεις φίλων μέσα από τα χρόνια της Σχολής Καλών Τεχνών έλεγα επιγραμματικά: «Ο Γραμματόπουλος; Χρηστός άνθρωπος». Όταν άλλαζε ο καθηγητής, πριν από τον Γραμματόπουλο, περιμέναμε ποιός θα είναι ο καινούργιος καθηγητής που θα έρθει. Πήγαμε στο Παγκράτι και είδαμε δουλειά του, κυρίως χαρακτηριστικά και εξαιρετικές ξυλογραφίες, και ζωγραφική, στο εργαστήριο σπίτι του. Μου άρεσε το νεοκλασικό σπίτι του. Ακόμα και πρόσφατα όταν περνούσα απ' έξω στην οδό Υμηττού είχε την αντανάκλασή του. Ο Δάσκαλος δούλευε πολλά χρόνια στο φημισμένο τυπογραφείο του Σκαζίκη. Μεγάλο σχολείο για έναν μέλλοντα χαρακτή και με αρχιμάστορα τον κύριο Σκαζίκη. Λένε αντίστοιχα ότι ο γλύπτης Τάκης είχε μαθητεύσει κοντά σε έναν σιδερά όταν ήταν μικρός. Ο Γραμματόπουλος μελέτησε τα γράμματα με την έννοια του σχεδίου, του σχήματος, του φωτός, της φόρμας. Μεγάλο μάθημα στο Σχέδιο για έναν ζωγράφο-χαρακτή. Τα ελληνικά στοιχεία, τα ρωμαϊκά, τα μοντέρνα, τα ελζεβίρ, τα γκαραμόν... Μελέτησε την τέχνη του βιβλίου, τα έντυπα, τις αφίσες. Νομίζω ότι ήταν από τους καλύτερους στον κόσμο σ' αυτή την περιοχή. Έμαθα κοντά του να σκέπτομαι απλά και να είμαι ελεύθερος. Ακόμα και στο εργαστήριο είχαμε πλήρη ελευθερία στην έκφραση. Αλλά και στην καλλιτεχνική ξυλογραφία γνώριζε τα μυστικά του ξύλου. Είχε έναν αδερφό έμπορο ξυλείας που του ετοίμαζε τον ανθό από τα ξύλα. Πίστευε στις απλές λύσεις. Κάποτε μου είχε πει για τον γιό του, (μικρός τότε, σήμερα σημαντικός αρχιτέκτονας): «Μήλιο, του έχω πολλά παιχνίδια, πολύπλοκα, διαφορετικά. Ξέρεις ποιό παιχνίδι αγαπάει πιο πολύ; Ένα βαρκάκι χάρτινο στην μπανιέρα.» Θυμάμαι τα μάτια του, διαχρονικά μάτια πουλιού, ερευνητικά πάντα με απορία και έκπληξη. Θυμάμαι τα έργα του στη μπιενάλε της Βενετίας και την κατάληξη στα τελευταία έργα του εμπνευσμένα από την Ελλάδα. Υπάρχει σε ένα γραφείο στη Σχολή Καλών Τεχνών στην Πατησίων μια μεγάλη έγχρωμη ξυλογραφία. Αυτό με φτάνει, είναι αρκετό για μένα να το θυμάμαι. Και τον διάσημο ζωγράφο Ben Nicholson να θαυμάζει τα έργα του στη μπιενάλε της Βενετίας και την χαρά που είδα να εισπράττει από το κοίταγμα τους. Απλός σε όλα. Κάποτε ήρθε στον Βύρωνα που πούλαγα σε ένα μαγαζί εφημερίδες με το μαύρο Σιτροέν. Ήρθε σαν φίλος, όχι σαν καθηγητής. «Ρε Μήλιο κλείστηκα απ' έξω» μου είπε. Ήρθε για παρέα, για να μου το πει. Πηγαίναμε σε μια ταβέρνα στα Μεσόγεια, μαθητές και δάσκαλος, φίλοι. Θυμάμαι που πετάγαμε μια στρογγυλή μεγάλη πέτρα, δοκιμάζοντας ποιός θα την πάει πιο μακριά. Μαζί στο εγχείρημα. Θυμάμαι στη Μυτιλήνη στην Εφταλού που καθόμασταν στο φεγγάρι και συζητάγαμε για την τέχνη μέχρι που ξημέρωνε. Και το χαριτωμένο που είπα τότε «Τώρα γυρίστε τις καρέκλες για να βλέπουμε τον ήλιο με την ανατολή.» Θυμάμαι το χιούμορ, την αγάπη και την καλοσύνη του και «Αυτά που θά σ' τά δώσει ο Άρταξέρξης, καί τί ζωή χωρίς αυτά θά κάμεις».

Γιώργος Μήλιος

Αθήνα, 29 Απριλίου 2014